

D E C I Z I E

29 aprilie 2015

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit
al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președinte, judecătorul: Nicolae Clima

Judecătorii: Valeriu Doagă, Ala Cobăneanu

Nadejda Toma și Sveatoslav Moldovan

examinînd recursul declarat de Fărîmă Vasile, în pricina civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Fărîmă Marc, Fărîmă Olga, Fărîmă Marcela, Fărîmă Diana și Fărîmă Lucia împotriva lui Fărîmă Vasile cu privire la constatarea dreptului de abitație în casa de locuit și la cererea de chemare în judecată depusă de Fărîmă Vasile împotriva lui Fărîmă Marc, Fărîmă Olga, Fărîmă Marcela, Fărîmă Diana și Fărîmă Lucia cu privire la evacuare împreună cu bunurile acestora din bunul imobil fără acordarea altei încăperi de locuit, împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 05 noiembrie 2014, prin care s-a respins apelul declarat de Fărîmă Vasile și s-a menținut hotărîrea primei instanțe,

c o n s t a t ă

La 13 decembrie 2013 Fărîmă Marc a depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Fărîmă Vasile cu privire la constatarea dreptului împreună cu membrii familiei de abitație în casa de locuit (f.d.4-5).

În motivarea acțiunii Fărîmă Marc a indicat că împreună cu membrii familiei soția Fărîmă Olga, fiicele Fărîmă Marcela, Fărîmă Diana și Fărîmă Lucia din anul 1992 permanent au domiciliat în casa de locuit din mun. Chișinău, or. Codru, str. Sf. Vasile, 26.

La 20 noiembrie 2013 pîrîtul Fărîmă Vasile i-a comunicat că a fost radiată informația din Registrul de stat al populației privind domiciliul lui și a familiei sale pe adresa mun. Chișinău, or. Codru, str. Sf. Vasile, 26.

Invocă că casa de locuit în care domiciliază a fost construită din surse financiare comune, dar este înregistrată în Registrul bunurilor imobile doar pe numele lui Fărîmă Vasile.

Conform art. 424 Codul civil și art. 130 Codul cu privire la locuințe, împreună cu familia are dreptul de abitație în bunul imobil casa de locuit din mun. Chișinău, or. Codru, str. Sf. Vasile, 26.

Menționează ca în vederea exercitării dreptului de abitație împreună cu membrii familiei soția Fărîmă Olga, fiicele Fărîmă Marcela, Fărîmă Diana și Fărîmă Lucia în perioada în care au locuit în casa înregistrată cu drept de proprietate pe numele tatălui său Fărîmă Vasile au suportat toate cheltuielile de întreținere,

reparație, au achitat serviciile comunale, au instalat sistemul de încălzire a casei suportând integral cheltuielile de procurare și instalare a cazanului, au încheiat contract de abonament a serviciilor TV și acces la rețeaua de internet.

Consideră că astfel a fost constituit dreptul de abitație în bunul imobil casa de locuit din mun. Chișinău, or. Codru, str. Sf. Vasile, 26 număr cadastral 013113342501.

Cere Fărîmă Marc constatarea dreptului de abitație împreună cu familia sa în bunul imobil casa de locuit din mun. Chișinău, or. Codru, str. Sf. Vasile, 26 număr cadastral 013113342501.

La 23 decembrie 2013 Fărîmă Vasile a depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Fărîmă Marc, Fărîmă Olga, Fărîmă Marcela, Fărîmă Diana și Fărîmă Lucia cu privire la evacuarea împreună cu bunurile acestora din bunul imobil fără acordarea altei încăperi de locuit (f.d.81-82).

În motivarea acțiunii Fărîmă Vasile a indicat că este proprietarul bunului imobil casa de locuit din mun. Chișinău, or. Codru, str. Sf. Vasile, 26 cu suprafața de 140 m.p. număr cadastral 013113342501 în temeiul acordului nr. 1735 din 07 februarie 2011 și a deciziei nr. 1/4-5 din 27 ianuarie 1999.

Fărîmă Marc este fiul din căsătoria lui anterioară, care căsătorindu-se cu Fărîmă Olga s-au stabilit cu domiciliul în casa în litigiu.

În anul 1999 Fărîmă Marc și Fărîmă Olga au obținut viza de domiciliu la adresa mun. Chișinău, or. Codru, str. Sf. Vasile, 26, iar după naștere în anul 2002, 2005, 2008 și nepoatele.

În perioada anilor 2009-2013 relațiile cu fiul și nora s-au înrăutățit considerabil, fapt care l-a determinat să solicite Serviciului de evidență și documentare a populației radierea acestora de la evidență de pe adresa nominalizată.

Departamentul Registrului informațional de stat i-a comunicat că la adresa mun. Chișinău, or. Codru, str. Sf. Vasile, 26 are înregistrată viza de domiciliu doar el fiindu-i retrasă cartea de imobil veche cu eliberarea alteia cu mențiunea că doar el deține viză de reședință la adresa respectivă.

Menționează că a discutat cu Fărîmă Marc și Fărîmă Olga despre eliberarea benevolă a casei de locuit, însă convorbirile nu s-au soldat cu succes.

La 30 noiembrie 2013 a expediat în adresa pîrîților cerere prin care a solicitat în mod repetat eliberarea bunului imobil acordîndu-le termen pînă la 15 decembrie 2013.

La 16 decembrie 2013 a mai avut discuție cu Fărîmă Marc și Fărîmă Olga, însă fără rezultat.

Invocă că pîrîții limitează dreptul său de proprietate.

Cere Fărîmă Vasile evacuarea lui Fărîmă Marc, Fărîmă Olga, Fărîmă Marcela, Fărîmă Diana și Fărîmă Lucia împreună cu bunurile lor din bunul imobil casa de locuit din mun. Chișinău, or. Codru, str. Sf. Vasile, 26 cu suprafața de 140 m.p. număr cadastral 013113342501 fără acordarea altei încăperi de locuit.

La 21 februarie 2014 Fărîmă Vasile a solicitat conexarea pricinilor la cererea de chemare în judecată depusă de Fărîmă Marc împotriva lui Fărîmă Vasile cu privire la constatarea dreptului împreună cu membrii familiei de abitație în casa de locuit cu cererea de chemare în judecată depusă de Fărîmă Vasile împotriva lui Fărîmă Marc, Fărîmă Olga, Fărîmă Marcela, Fărîmă Diana și Fărîmă Lucia cu

privire la evacuare împreună cu bunurile acestora din bunul imobil fără acordarea altei încăperi de locuit pentru a fi examinate într-un singur proces (f.d. 53-54).

Prin încheierea Judecătoriei Centru mun. Chișinău din 26 martie 2014 s-a transmis dosarul nr. 2-6262/13 judecătorului Judecătoriei Centru mun. Chișinău Djeta Chistol pentru examinarea demersului înaintat de Fărîmă Vasile privind conexarea pricinilor nominalizate pentru examinare într-un singur proces (f.d. 56).

Prin încheierea Judecătoriei Centru mun. Chișinău din 12 mai 2014 s-a conexat pricina civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Fărîmă Marc împotriva lui Fărîmă Vasile cu privire la constatarea dreptului împreună cu membrii familiei de abitație în casa de locuit cu pricina civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Fărîmă Vasile împotriva lui Fărîmă Marc, Fărîmă Olga, Fărîmă Marcela, Fărîmă Diana și Fărîmă Lucia cu privire la evacuare împreună cu bunurile acestora din bunul imobil fără acordarea altei încăperi de locuit pentru a fi examinate într-un singur proces (f.d. 64-65).

La 23 iunie 2014, în ședința de judecată a primei instanța, Fărîmă Marc, Fărîmă Olga, Fărîmă Marcela, Fărîmă Diana și Fărîmă Lucia au concretizat cererea de chemare în judecată împotriva lui Fărîmă Vasile solicitînd constatarea dreptului lor de abitație în casa de locuit din mun. Chișinău, or. Codru, str. Sf. Vasile, 26 (f.d.107-108).

Prin hotărîrea Judecătoriei Centru mun. Chișinău din 17 iulie 2014 acțiunea lui Fărîmă Marc, Fărîmă Olga, Fărîmă Marcela, Fărîmă Diana și Fărîmă Lucia a fost admisă.

S-a constatat dreptul de abitație a lui Fărîmă Marc, Fărîmă Olga, Fărîmă Marcela, Fărîmă Diana și Fărîmă Lucia în casa de locuit din mun. Chișinău, or. Codru, str. Sf. Vasile, 26 număr cadastral 013113342501.

Acțiunea depusă de Fărîmă Vasile împotriva lui Fărîmă Marc, Fărîmă Olga, Fărîmă Marcela, Fărîmă Diana și Fărîmă Lucia cu privire la evacuare împreună cu bunurile acestora din bunul imobil fără acordarea altei încăperi de locuit a fost respinsă (f.d. 126, 128-134).

La 14 august 2014 Fărîmă Vasile a depus apel împotriva hotărîrii Judecătoriei Centru mun. Chișinău din 17 iulie 2014 (f.d. 137-139).

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 05 noiembrie 2014 apelul declarat de Fărîmă Vasile a fost respins și hotărîrea primei instanțe menținută (f. d. 150-157).

La 09 decembrie 2014 Fărîmă Vasile a declarat recurs, la 30 decembrie 2014 și 15 ianuarie 2015 cereri de recurs suplimentare împotriva deciziei instanței de apel, solicitînd admiterea recursului, casarea hotărîrilor judecătorești și emiterea unei noi hotărîri de respingere integrală a acțiunii lui Fărîmă Marc, Fărîmă Olga, Fărîmă Marcela, Fărîmă Diana și Fărîmă Lucia și admitere integrală a acțiunii depuse de el (f.d.161-164, 166-171).

În motivarea cererii de recurs Fărîmă Vasile reiterînd circumstanțele pricinii a indicat că prin hotărîrile judecătorești i se încalcă dreptul la proprietate privată și principiile unui proces echitabil.

Serviciul de evidență și documentare a populației a radiat înscrierea privind domiciliul pîrîților Fărîmă Marc, Fărîmă Olga, Fărîmă Marcela, Fărîmă Diana și Fărîmă Lucia pe adresa mun. Chișinău, or. Codru, str. Sf. Vasile, 26, fapt care nu a fost contestat în instanța de judecată.

Prin admiterea acțiunii lui Fărîmă Marc, Fărîmă Olga, Fărîmă Marcela, Fărîmă Diana și Fărîmă Lucia și instituirea dreptului de abitație instanțele judecătorești și-au asumat competența Ministerului Tehnologiei Informației și Comunicațiilor, întrucît se va permite stabilirea domiciliului lor pe adresa respectivă și radierea anterioară nu va mai fi valabilă.

Referitor la cheltuielile de întreținere suportate de intimați menționează că fiind 5 membri consumul le revine în mare parte și că de fapt nu au achitat nici o plată de chirie a spațiului de locuit.

A mai indicat că prin constatarea dreptului de abitație i se lezează dreptul de posesiune, folosință și dispoziție asupra bunului ce îi aparține.

Consideră că dreptul de dispoziție asupra bunului i se încalcă, ori în cazul în care va decide înstrăinarea bunului urmează să anunțe cumpărătorul despre existența dreptului de abitație a pîrîților.

Menționează că instituind dreptul de abitație instanțele judecătorești practic au autorizat utilizarea întregului spațiu, deoarece nu s-au expus asupra spațiilor concret ce pot fi utilizate de intimați, precum și asupra locurilor de folosință comună (baia, bucătăria, etc), terenul aferent și construcțiile auxiliare.

Conform art. 424 alin. (3) Codul civil, uzul și abitația se constituie în temeiul unui act juridic ori al legii, dispozițiile privind registrul bunurilor imobile fiind aplicabile pentru bunurile imobile.

Fărîmă Marc, Fărîmă Olga, Fărîmă Marcela, Fărîmă Diana și Fărîmă Lucia solicită constatarea dreptului de abitație fără a prezenta actul juridic ce le acordă acest drept.

Solicită Plenului Curții Supreme de Justiție emiterea unui aviz consultativ ”Cu privire la modul de punere în aplicare a legii materiale și procedurale în astfel de litigii”.

Consideră că dreptul de proprietate are prioritate față de dreptul de abitație.

În conformitate cu art. 439 alin. (2) Codul de procedură civilă, după parvenirea dosarului, un complet din 3 judecători decide asupra admisibilității recursului, dispune expedierea copiei de pe recurs intimatului, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii obligatorii a referinței timp de o lună de la data primirii acesteia.

La 11 martie 2015 Fărîmă Marc și Fărîmă Olga au depus referință la cererea de recurs declarată de Fărîmă Vasile solicitînd declararea acestuia inadmisibil.

În conformitate cu art. 441 Codul de procedură civilă, în cazul în care recursul este considerat admisibil, un complet din 5 judecători examinează fondul recursului.

Prin încheierea Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție din 18 martie 2015 recursul declarat de Fărîmă Vasile a fost considerat admisibil fără a fi prejudiciat fondul pricinii.

În conformitate cu art. 442 alin. (1) Codul de procedură civilă, judecînd recursul declarat împotriva deciziei date în apel, instanța verifică, în limitele invocate în recurs și în baza referinței depuse de către intimat, legalitatea hotărîrii atacate, fără a administra noi probe.

În conformitate cu art. 444 Codul de procedură civilă, recursul se examinează fără înștiințarea participanților la proces.

Verificând argumentele invocate de Fărîmă Vasile în cererea de recurs pe baza materialelor din dosar și a referinței prezentate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră recursul declarat în termen, întemeiat și care urmează a fi admis cu casarea deciziei Curții de Apel Chișinău din 05 noiembrie 2014, a hotărîrii Judecătoriei Centru mun. Chișinău din 17 iulie 2014 și emiterea unei noi hotărîri de respingere a acțiunii lui Fărîmă Marc, Fărîmă Olga, Fărîmă Marcela, Fărîmă Diana, Fărîmă Lucia și admitere a acțiunii lui Fărîmă Vasile din următoarele motive.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărîrii sau a deciziei integrale.

Curtea de Apel Chișinău a expediat în adresa părților copia deciziei motivate la 21 noiembrie 2014 (f. d. 158).

Prin urmare, recursul declarat de Fărîmă Vasile la 09 decembrie 2014 este depus în termen.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. b) Codul de procedură civilă, instanța, după ce judecă recursul, este în drept să admită recursul și să caseze integral sau parțial decizia instanței de apel și hotărîrea primei instanțe, pronunțînd o nouă hotărîre.

Din actele pricinii rezultă că Fărîmă Vasile este tatăl lui Fărîmă Marc.

Fărîmă Marc este căsătorit cu Fărîmă Olga și au din căsătorie fiicele Fărîmă Marcela, Fărîmă Diana și Fărîmă Lucia (f.d. 6-14).

Primăria orașului Codru prin adeverințele nr. 16 din 05 iulie 2001 și nr. 916 din 25 noiembrie 2013 a confirmat că Fărîmă Vasile este domiciliat în mun. Chișinău, or. Codru, str. Sf. Vasile, 26 și are familia în componența fiului Fărîmă Marc, nora Fărîmă Olga, nepoatele Fărîmă Marcela, Fărîmă Diana și Fărîmă Lucia (f.d. 22, 23).

Inspectoratul de Poliție Centru mun. Chișinău prin răspunsul nr. 17939 din 02 decembrie 2013 a comunicat că în bunul imobil casa de locuit din mun. Chișinău, or. Codru, str. Sf. Vasile, 26 locuiește Fărîmă Marc împreună cu soția Fărîmă Olga, fiicele Fărîmă Marcela, Fărîmă Diana, Fărîmă Lucia și tatăl Fărîmă Vasile (f.d. 21).

Din extrasul din Registrul bunurilor imobile rezultă că bunul imobil casa de locuit din mun. Chișinău, or. Codru, str. Sf. Vasile, 26 număr cadastral 013113342501 aparține cu drept de proprietate lui Fărîmă Vasile în temeiul Acordului nr. 1735 din 07 februarie 2011, decizia nr.1/4-5 din 27 ianuarie 1999 și titlul de autentificare a dreptului deținătorului de teren nr. 0131133425 din 12 iulie 2005 (f.d. 32, 86, 29).

Fărîmă Marc împreună cu soția Fărîmă Olga, fiicele Fărîmă Marcela, Fărîmă Diana și Fărîmă Lucia din anul 1992 permanent au domiciliat în casa de locuit din mun. Chișinău, or. Codru, str. Sf. Vasile, 26 care aparține cu drept de proprietate lui Fărîmă Vasile.

Din copiile buletinelor de identitate a lui Fărîmă Marc, Fărîmă Olga, Fărîmă Marcela, Fărîmă Diana și Fărîmă Lucia rezultă că domiciliul este înregistrat în mun. Chișinău, or. Codru, str. Sf. Vasile, 26 (f.d. 6-10).

La 08 august 2013 Fărîmă Vasile s-a adresat Secției evidență și documentare a populației Centru, mun. Chișinău a Departamentului documentare a Întreprinderii de Stat "CRIS "Registru" cu demers solicițînd radierea de la evidență cu domiciliul

înregistrat în mun. Chișinău, or. Codru, str. Sf. Vasile, 26 a lui Fărîmă Marc, Fărîmă Olga, Fărîmă Marcela, Fărîmă Diana și Fărîmă Lucia (f.d. 83).

Prin adresa nr. 02/2-24898 din 20 noiembrie 2013 Departamentul registrelor informaționale de stat a Întreprinderii de Stat "CRIS "Registru" a informat că din datele Registrului de stat al populației pe adresa mun. Chișinău, or. Codru, str. Sf. Vasile, 26 are înregistrat domiciliul doar Fărîmă Vasile (f.d. 88).

În copia cărții de imobil a bunului imobil este indicat că doar Fărîmă Vasile are înregistrat domiciliul în casa de locuit din mun. Chișinău, or. Codru, str. Sf. Vasile, 26 (f.d. 87).

La 25 noiembrie 2013 Fărîmă Vasile a înaintat somație lui Fărîmă Marc, Fărîmă Olga, Fărîmă Marcela, Fărîmă Diana și Fărîmă Lucia solicitînd eliberarea bunului imobil casa de locuit din mun. Chișinău, or. Codru, str. Sf. Vasile, 26 împreună cu bunurile ce le aparțin acordîndu-le termen pînă la 15 decembrie 2013, ora 15.00 avertizîndu-i că în caz contrar va apela în instanța de judecată și informîndu-i că înscrierea despre viza de domiciliu la adresa respectivă în privința lor a fost radiată din Registrul de stat al populației (f.d. 84).

Somația a fost recepționată de intimați la 30 noiembrie 2013 (f.d. 89).

La 13 decembrie 2013 Fărîmă Marc a depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Fărîmă Vasile cu privire la constatarea dreptului împreună cu membrii familiei de abitație în casa de locuit (f.d.4-5).

La 23 decembrie 2013 Fărîmă Vasile a depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Fărîmă Marc, Fărîmă Olga, Fărîmă Marcela, Fărîmă Diana și Fărîmă Lucia cu privire la evacuarea persoanelor împreună cu bunurile acestora din bunul imobil fără acordarea altei încăperi de locuit (f.d.81-82).

Prin încheierea Judecătoriei Centru mun. Chișinău din 12 mai 2014 s-a conexat pricina civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Fărîmă Marc împotriva lui Fărîmă Vasile cu privire la constatarea dreptului împreună cu membrii familiei de abitație în casa de locuit cu pricina civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Fărîmă Vasile împotriva lui Fărîmă Marc, Fărîmă Olga, Fărîmă Marcela, Fărîmă Diana și Fărîmă Lucia cu privire la evacuarea persoanelor împreună cu bunurile acestora din bunul imobil fără acordarea altei încăperi de locuit pentru a fi examinate într-un singur proces (f.d. 64-65).

La 23 iunie 2014, în ședința de judecată a primei instanța, Fărîmă Marc, Fărîmă Olga, Fărîmă Marcela, Fărîmă Diana și Fărîmă Lucia au concretizat cererea de chemare în judecată împotriva lui Fărîmă Vasile solicitînd constatarea dreptului lor de abitație în casa de locuit din mun. Chișinău, or. Codru, str. Sf. Vasile, 26 (f.d.107-108).

Prin hotărîrea Judecătoriei Centru mun. Chișinău din 17 iulie 2014, menținută prin decizia Curții de Apel Chișinău din 05 noiembrie 2014, acțiunea lui Fărîmă Marc, Fărîmă Olga, Fărîmă Marcela, Fărîmă Diana și Fărîmă Lucia împotriva lui Fărîmă Vasile a fost admisă integral fiind constatat dreptul de abitație în casa de locuit din mun. Chișinău, or. Codru, str. Sf. Vasile, 26 număr cadastral 013113342501, iar acțiunea depusă de Fărîmă Vasile împotriva lui Fărîmă Marc, Fărîmă Olga, Fărîmă Marcela, Fărîmă Diana și Fărîmă Lucia cu privire la evacuarea persoanelor împreună cu bunurile acestora din bunul imobil fără acordarea altei încăperi de locuit a fost respinsă (f.d. 126, 128-134, 150-157).

Judecând pricina în ordine de recurs, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție a constatat că prima instanță și instanța de apel au aplicat greșit normele de drept material și au apreciat arbitrar probele administrate.

Referitor la cererea de chemare în judecată depusă de Fărîmă Marc, Fărîmă Olga, Fărîmă Marcela, Fărîmă Diana și Fărîmă Lucia împotriva lui Fărîmă Vasile cu privire la constatarea dreptului împreună cu membrii familiei de abitație în casa de locuit.

Argumentele reclamanților Fărîmă Marc, Fărîmă Olga, Fărîmă Marcela, Fărîmă Diana și Fărîmă Lucia că au dreptul de abitație în bunul imobil casa de locuit din mun. Chișinău, or. Codru, str. Sf. Vasile, 26, deoarece în perioada cînd au locuit în acest bun imobil care este înregistrat cu drept de proprietate pe numele tatălui său Fărîmă Vasile au suportat toate cheltuielile de întreținere, reparație, au achitat serviciile comunale, au instalat sistemul de încălzire procurînd și instalînd cazanul, au încheiat contract de abonament a serviciilor TV și acces la rețeaua de internet și astfel a fost constituit dreptul de abitație nu pot fi reținute.

Conform art. 424 alin. (1), (2) și (3) Codul civil, uz este dreptul real asupra bunului altuia, în virtutea căruia uzuarul poate folosi bunul și culege fructele lui necesare pentru nevoile proprii și ale familiei sale.

Titularul dreptului de abitație are dreptul să locuiască în locuința unei alte persoane împreună cu soțul și copiii săi chiar dacă nu a fost căsătorit sau nu avea copii la data la care s-a constituit abitația.

Uzul și abitația se constituie în temeiul unui act juridic ori al legii, dispozițiile privind registrul bunurilor imobile fiind aplicabile pentru bunurile imobile.

Așadar, din sensul normei de drept citate se deduce că legiuitorul a prevăzut expres condiția constituirii dreptului de abitație și momentul nașterii acestui drept de la înscrierea respectivă în Registrul bunurilor imobile.

Conform art. 496 alin. (1), (2), (3) și (4) Codul civil, în registrul bunurilor imobile sînt descrise imobilele și sînt indicate drepturile reale care au ca obiect aceste bunuri.

Drepturile de creanță, faptele sau raporturile juridice aferente imobilelor consemnate în registru pot fi înscrise în cazurile prevăzute de lege.

Orice persoană interesată poate lua cunoștință de registrul bunurilor imobile.

Modul de elaborare și de întocmire a registrului bunurilor imobile este stabilit de lege.

Conform art. 5 alin. (1) Legea cadastrului bunurilor imobile nr. 1543-XIII din 25 februarie 1998, sînt supuse înregistrării obligatorii bunurile imobile și drepturile asupra lor indicate la art.4 alin.(2) și (3).

Conform art. 4 alin. (1), (2) și (5) Legea cadastrului bunurilor imobile nr. 1543-XIII din 25 februarie 1998, subiecți ai înregistrării sînt proprietarii de bunuri imobile și alți titulari de drepturi patrimoniale: cetățeni ai Republicii Moldova, cetățeni străini, apatrizi, persoane juridice din țară și din străinătate, organizații internaționale, Republica Moldova, unitățile ei administrativ-teritoriale, state străine.

Obiecte ale înregistrării sînt bunurile imobile, dreptul de proprietate și celelalte drepturi reale asupra lor.

În registrul bunurilor imobile, în afară de drepturile reale ce au ca obiect bunuri imobile, pot fi înscrise, în cazurile prevăzute de lege, drepturile de creanță, faptele sau raporturile juridice aferente acestor bunuri.

Conform art. 24 alin. (3) și (4) Legea cadastrului bunurilor imobile nr. 1543-XIII din 25 februarie 1998, în subcapitolul III al fiecărui capitol din registrul bunurilor imobile se fac înscrieri referitoare la alte drepturi reale și la alte grevări. Subcapitolul este alcătuit din două părți:

a) partea 1 conține înscrieri referitoare la alte drepturi reale (dreptul de uzufruct, uzul, abitația, superflua, servituțiile în sarcina fondului aservit, ipoteca, dreptul de folosință, concesiunea, gestiunea economică);

b) partea 2 conține înscrieri referitoare la drepturile de creanță, la faptele sau raporturile juridice aferente bunurilor imobile, a căror notare este prevăzută de legislație.

În subcapitolul III se mai indică: a) termenul pentru care s-a constituit dreptul, dacă un așa termen a fost stabilit;

Articolul 28 alin. (1) lit. a) – g) din aceeași Lege prevede că înregistrarea dreptului asupra bunului imobil se face în temeiul următoarelor documente:

a) actele administrative emise de autoritățile publice abilitate în modul stabilit de legislație, în vigoare la data adoptării lor;

b) contractele asupra bunului imobil, încheiate conform legislației în vigoare la data adoptării lor;

c) certificatele de succesiune;

d) hotărârile instanței de judecată;

e) procesele-verbale privind procurarea bunului imobil la licitație, întocmite de executorul judecătoresc și confirmate de către instanța de judecată, sau procesele-verbale de transmitere silită a dreptului de proprietate asupra bunului imobil, întocmite de către executorul judecătoresc;

f) titlurile de autentificare a drepturilor deținătorului de teren și alte acte (adeverințe) privind drepturile asupra bunului imobil, eliberate de autoritățile publice abilitate, în modul stabilit de legislația în vigoare la data eliberării lor;

g) alte documente privind nașterea sau transmiterea drepturilor asupra bunurilor imobile, eliberate conform legislației în vigoare la data nașterii sau transmiterii acestor drepturi.

Fărîmă Marc, Fărîmă Olga, Fărîmă Marcela, Fărîmă Diana și Fărîmă Lucia nu au prezentat probe că au înregistrat în Registrul bunurilor imobile dreptul de abitație în bunul imobil casa de locuit din mun. Chișinău, or. Codru, str. Sf. Vasile, 26 număr cadastral 013113342501 în modul prevăzut de normele de drept menționate.

Din extrasul din Registrul bunurilor imobile anexat la materialele dosarului rezultă că bunul imobil casa de locuit din mun. Chișinău, or. Codru, str. Sf. Vasile, 26 număr cadastral 013113342501 aparține cu drept de proprietate lui Fărîmă Vasile și grevări sau drepturi reale ale altor persoane nu sunt înscrise (f.d. 32, 86).

Conform art. 37 alin. (1) Legea cadastrului bunurilor imobile nr. 1543-XIII din 25 februarie 1998, consecințele juridice ale înregistrării apar după efectuarea înscrierii despre drepturile asupra bunului imobil în registrul bunurilor imobile. După efectuarea înscrierii în registrul bunurilor imobile, data autentică a înregistrării

este data primirii cererii de înregistrare, care trebuie să fie inclusă în condica de cereri.

Conform art. 497 alin. (1) și (2) Codul civil, înscrierile făcute în registrul bunurilor imobile se prezumă autentice și complete pînă la proba contrară.

Conținutul registrului este considerat autentic în favoarea celui care a dobîndit prin act juridic un drept de la o persoană dacă dreptul era înscris în registru în numele persoanei. Această dispoziție nu se aplică atunci cînd s-a notat o contestare asupra autenticității sau atunci cînd neautenticitatea era cunoscută dobînditorului.

Achitarea de către Fărîmă Marc, Fărîmă Olga, Fărîmă Marcela, Fărîmă Diana și Fărîmă Lucia a serviciilor comunale, instalarea sistemului de încălzire a casei cu suportarea integrală a cheltuielilor de procurare și instalare a cazanului, încheierea contractului de abonament a serviciilor TV și acces la rețeaua de internet nu servesc temei de constituire a dreptului de abitație în bunul imobil în litigiu atît timp cît acest drept nu a fost înscris în Registrul bunurilor imobile.

Dreptul de proprietate a lui Fărîmă Vasile asupra casei nu a fost contestat, iar dispoziția art. 424 alin. (3) Codul civil este imperativă și nu poate fi interpretată extensiv.

Or, din Registrul bunurilor imobile rezultă că dreptul de posesiune, de folosință și de dispoziție asupra bunului imobil casa de locuit din mun. Chișinău, or. Codru, str. Sf. Vasile, 26 număr cadastral 013113342501 îl are doar Fărîmă Vasile.

Prima instanță și instanța de apel eronat au admis acțiunea lui Fărîmă Marc, Fărîmă Olga, Fărîmă Marcela, Fărîmă Diana și Fărîmă Lucia constatînd dreptul acestora de abitație în bunul imobil litigios în condiția în care ei nu au înscrisă grevarea dreptului în Registrul bunurilor imobile, condiție obligatorie impusă de lege pentru constituirea și nașterea dreptului de abitație.

Referitor la cererea de chemare în judecată depusă de Fărîmă Vasile împotriva lui Fărîmă Marc, Fărîmă Olga, Fărîmă Marcela, Fărîmă Diana și Fărîmă Lucia cu privire la evacuarea persoanelor împreună cu bunurile acestora din bunul imobil fără acordarea altei încăperi de locuit reținem următoarele.

Din actele pricinii s-a stabilit cu certitudine că Fărîmă Vasile este unicul proprietar al bunului imobil casa de locuit din mun. Chișinău, or. Codru, str. Sf. Vasile, 26 înregistrat în Registrul bunurilor imobile număr cadastral 013113342501 (f.d. 32, 86).

Conform art. 316 alin. (1) și (2) Codul civil, proprietatea este, în condițiile legii, inviolabilă.

Dreptul de proprietate este garantat. Nimeni nu poate fi silit a ceda proprietatea sa, afară numai pentru cauză de utilitate publică pentru o dreaptă și prealabilă despăgubire. Exproprierea se efectuează în condițiile legii.

Conform art. 315 alin. (1) – (4) Codul civil, proprietarul are drept de posesiune, de folosință și de dispoziție asupra bunului.

Dreptul de proprietate este perpetuu.

Dreptul de proprietate poate fi limitat prin lege sau de drepturile unui terț.

Dreptul de folosință include și libertatea persoanei de a nu folosi bunul. Poate fi instituită prin lege obligația de folosire dacă nefolosirea bunurilor ar contraveni intereselor publice. În acest caz, proprietarul poate fi obligat fie să folosească el

însuși bunul ori să-l dea în folosință unor terți în schimbul unei contraprestații corespunzătoare.

Din sensul normelor legale citate rezultă că Fărîmă Vasile în calitate de proprietar al bunului imobil casa de locuit din mun. Chișinău, or. Codru, str. Sf. Vasile, 26 are dreptul de a dispune de acesta în modul dorit și poate fi limitat în acest drept doar de lege.

Fărîmă Marc împreună cu soția Fărîmă Olga, fiicele Fărîmă Marcela, Fărîmă Diana și Fărîmă Lucia domiciliază în casa de locuit din mun. Chișinău, or. Codru, str. Sf. Vasile, 26 care aparține cu drept de proprietate lui Fărîmă Vasile.

La 25 noiembrie 2013 Fărîmă Vasile a înaintat somație lui Fărîmă Marc, Fărîmă Olga, Fărîmă Marcela, Fărîmă Diana și Fărîmă Lucia solicitînd eliberarea bunului imobil casa de locuit din mun. Chișinău, or. Codru, str. Sf. Vasile, 26 împreună cu bunurile ce le aparțin acordîndu-le termen pînă la 15 decembrie 2013, orele 15.00 avertizîndu-i că în caz contrar va apela în instanța de judecată și informîndu-i că înscrierea despre viza de domiciliu la adresa respectivă în privința lor a fost radiată din Registrul de stat al populației (f.d. 84).

Conform art. 376 alin. (1) - (3) Codul civil, dacă dreptul proprietarului este încălcat în alt mod decît prin uzurpare sau privare ilicită de posesiune, proprietarul poate cere autorului încetarea încălcării. El poate cere, de asemenea, despăgubiri pentru prejudiciul cauzat. Pot fi solicitate despăgubiri și în cazul în care nu se cere încetarea încălcării sau executarea acestei cerințe este imposibilă.

Dacă există temei de a presupune că se vor face încălcări ulterioare, proprietarul poate intenta o acțiune negatorie.

Dispozițiile alin.(1) și (2) nu se aplică dacă proprietarul trebuie, în temeiul legii și al drepturilor unor alte persoane, să admită influența asupra bunului.

Prima instanță și instanța de apel în hotărîrile judecătorești au constatat că în perioada anilor 2009-2013 relațiile între părțile litigante s-au înrăutățit considerabil, însă contrar celor stabilite au concluzionat de a respinge acțiunea lui Fărîmă Vasile.

Fărîmă Marc, Fărîmă Olga, Fărîmă Marcela, Fărîmă Diana și Fărîmă Lucia constatările primei instanțe și instanței de apel în această parte nu au atacat cu apel și recurs.

Așadar, întrucît relațiile proprietarului Fărîmă Vasile cu Fărîmă Marc, Fărîmă Olga, Fărîmă Marcela, Fărîmă Diana și Fărîmă Lucia s-au înrăutățit considerabil, ultimii urmează a fi evacuați din bunul imobil casa de locuit din mun. Chișinău, or. Codru, str. Sf. Vasile, 26 fără acordarea altei încăperi de locuit.

Or, dreptul de proprietate este perpetuu și nu poate fi tulburat sau limitat decît în condițiile legii.

Astfel, din considerentele menționate și avînd în vedere că prima instanță și instanța de apel au constatat și elucidat pe deplin circumstanțele pricinii, că nu este necesară verificarea suplimentară de dovezi, însă au aplicat eronat normele de drept material, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a admite recursul declarat de Fărîmă Vasile, de a casa decizia Curții de Apel Chișinău din 05 noiembrie 2014 și hotărîrea Judecătoriei Centru mun. Chișinău din 17 iulie 2014 cu emiterea unei noi hotărîri de respingere a acțiunii lui Fărîmă Marc, Fărîmă Olga, Fărîmă Marcela, Fărîmă Diana și Fărîmă Lucia și admitere a acțiunii depuse de Fărîmă Vasile.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. b) Codul de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e

Se admite recursul declarat de Fărîmă Vasile.

Se casează decizia Curții de Apel Chișinău din 05 noiembrie 2014 și hotărîrea Judecătoreiei Centru mun. Chișinău din 17 iulie 2014, în pricina civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Fărîmă Marc, Fărîmă Olga, Fărîmă Marcela, Fărîmă Diana și Fărîmă Lucia împotriva lui Fărîmă Vasile cu privire la constatarea dreptului de abitație în casa de locuit și la cererea de chemare în judecată depusă de Fărîmă Vasile împotriva lui Fărîmă Marc, Fărîmă Olga, Fărîmă Marcela, Fărîmă Diana și Fărîmă Lucia cu privire la evacuare împreună cu bunurile acestora din bunul imobil fără acordarea altei încăperi de locuit și se emite o hotărîre nouă prin care:

Se respinge integral cererea de chemare în judecată depusă de Fărîmă Marc, Fărîmă Olga, Fărîmă Marcela, Fărîmă Diana și Fărîmă Lucia împotriva lui Fărîmă Vasile cu privire la constatarea dreptului de abitație în casa de locuit din mun. Chișinău, or. Codru, str. Sf. Vasile, 26, număr cadastral 013113342501.

Se admite integral cererea de chemare în judecată depusă de Fărîmă Vasile.

Se evacuează Fărîmă Marc, Fărîmă Olga, Fărîmă Marcela, Fărîmă Diana și Fărîmă Lucia împreună cu bunurile lor din bunul imobil număr cadastral 013113342501 casa de locuit situată în mun. Chișinău, or. Codru, str. Sf. Vasile, 26, fără acordarea altei încăperi de locuit.

Decizia este irevocabilă din momentul emiterii.

Președinte,
Judecătorul:

Nicolae Clima

Judecătorii:

Valeriu Doagă

Ala Cobăneanu

Nadejda Toma

Sveatoslav Moldovan

Î N C H E I E R E

29 aprilie 2015

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit
al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președinte, judecătorul: Nicolae Clima

Judecătorii: Valeriu Doagă, Ala Cobăneanu

Nadejda Toma și Sveatoslav Moldovan

examinând demersul lui Fărîmă Vasile privind solicitarea avizului consultativ
a Plenului Curții Supreme de Justiție,

c o n s t a t ă

La 13 decembrie 2013 Fărîmă Marc a depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Fărîmă Vasile cu privire la constatarea dreptului împreună cu membrii familiei de abitație în casa de locuit (f.d.4-5).

În motivarea acțiunii Fărîmă Marc a indicat că împreună cu membrii familiei soția Fărîmă Olga, fiicele Fărîmă Marcela, Fărîmă Diana și Fărîmă Lucia din anul 1992 permanent au domiciliat în casa de locuit din mun. Chișinău, or. Codru, str. Sf. Vasile, 26.

La 20 noiembrie 2013 pîrîtul Fărîmă Vasile i-a comunicat că a fost radiată informația din Registrul de stat al populației privind domiciliul lui și a familiei sale pe adresa mun. Chișinău, or. Codru, str. Sf. Vasile, 26.

Invocă că casa de locuit în care domiciliază a fost construită din surse financiare comune, dar este înregistrată în Registrul bunurilor imobile doar pe numele lui Fărîmă Vasile.

Conform art. 424 Codul civil și art. 130 Codul cu privire la locuințe, împreună cu familia are dreptul de abitație în bunul imobil casa de locuit din mun. Chișinău, or. Codru, str. Sf. Vasile, 26.

Menționează ca în vederea exercitării dreptului de abitație împreună cu membrii familiei soția Fărîmă Olga, fiicele Fărîmă Marcela, Fărîmă Diana și Fărîmă Lucia în perioada în care au locuit în casa înregistrată cu drept de proprietate pe numele tatălui său Fărîmă Vasile au suportat toate cheltuielile de întreținere, reparație, au achitat serviciile comunale, au instalat sistemul de încălzire a casei suportînd integral cheltuielile de procurare și instalare a cazanului, au încheiat contract de abonament a serviciilor TV și acces la rețeaua de internet.

Consideră că astfel a fost constituit dreptul de abitație în bunul imobil casa de locuit din mun. Chișinău, or. Codru, str. Sf. Vasile, 26 număr cadastral 013113342501.

Cere Fărîmă Marc constatarea dreptului de abitație împreună cu familia sa în

bunul imobil casa de locuit din mun. Chișinău, or. Codru, str. Sf. Vasile, 26 număr cadastral 013113342501.

La 23 decembrie 2013 Fărîmă Vasile a depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Fărîmă Marc, Fărîmă Olga, Fărîmă Marcela, Fărîmă Diana și Fărîmă Lucia cu privire la evacuarea împreună cu bunurile acestora din bunul imobil fără acordarea altei încăperi de locuit (f.d.81-82).

În motivarea acțiunii Fărîmă Vasile a indicat că este proprietarul bunului imobil casa de locuit din mun. Chișinău, or. Codru, str. Sf. Vasile, 26 cu suprafața de 140 m.p. număr cadastral 013113342501 în temeiul acordului nr. 1735 din 07 februarie 2011 și a deciziei nr. 1/4-5 din 27 ianuarie 1999.

Fărîmă Marc este fiul din căsătoria lui anterioară, care căsătorindu-se cu Fărîmă Olga s-au stabilit cu domiciliul în casa în litigiu.

În anul 1999 Fărîmă Marc și Fărîmă Olga au obținut viza de domiciliu la adresa mun. Chișinău, or. Codru, str. Sf. Vasile, 26, iar după naștere în anul 2002, 2005, 2008 și nepoatele.

În perioada anilor 2009-2013 relațiile cu fiul și nora s-au înrăutățit considerabil, fapt care l-a determinat să solicite Serviciului de evidență și documentare a populației radierea acestora de la evidență de pe adresa nominalizată.

Departamentul Registrului informațional de stat i-a comunicat că la adresa mun. Chișinău, or. Codru, str. Sf. Vasile, 26 are înregistrată viza de domiciliu doar el fiindu-i retrasă cartea de imobil veche cu eliberarea alteia cu mențiunea că doar el deține viză de reședință la adresa respectivă.

Menționează că a discutat cu Fărîmă Marc și Fărîmă Olga despre eliberarea benevolă a casei de locuit, însă convorbirile nu s-au soldat cu succes.

La 30 noiembrie 2013 a expediat în adresa pîrîților cerere prin care a solicitat în mod repetat eliberarea bunului imobil acordîndu-le termen pînă la 15 decembrie 2013.

La 16 decembrie 2013 a mai avut discuție cu Fărîmă Marc și Fărîmă Olga, însă fără rezultat.

Invocă că pîrîții limitează dreptul său de proprietate.

Cere Fărîmă Vasile evacuarea lui Fărîmă Marc, Fărîmă Olga, Fărîmă Marcela, Fărîmă Diana și Fărîmă Lucia împreună cu bunurile lor din bunul imobil casa de locuit din mun. Chișinău, or. Codru, str. Sf. Vasile, 26 cu suprafața de 140 m.p. număr cadastral 013113342501 fără acordarea altei încăperi de locuit.

La 21 februarie 2014 Fărîmă Vasile a solicitat conexarea pricinilor la cererea de chemare în judecată depusă de Fărîmă Marc împotriva lui Fărîmă Vasile cu privire la constatarea dreptului împreună cu membrii familiei de abitație în casa de locuit cu cererea de chemare în judecată depusă de Fărîmă Vasile împotriva lui Fărîmă Marc, Fărîmă Olga, Fărîmă Marcela, Fărîmă Diana și Fărîmă Lucia cu privire la evacuare împreună cu bunurile acestora din bunul imobil fără acordarea altei încăperi de locuit pentru a fi examinate într-un singur proces (f.d. 53-54).

Prin încheierea Judecătoriei Centru mun. Chișinău din 26 martie 2014 s-a transmis dosarul nr. 2-6262/13 judecătorului Judecătoriei Centru mun. Chișinău Djeta Chistol pentru examinarea demersului înaintat de Fărîmă Vasile privind conexarea pricinilor nominalizate pentru examinare într-un singur proces (f.d. 56).

Prin încheierea Judecătoriei Centru mun. Chișinău din 12 mai 2014 s-a

conexat pricina civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Fărîmă Marc împotriva lui Fărîmă Vasile cu privire la constatarea dreptului împreună cu membrii familiei de abitație în casa de locuit cu pricina civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Fărîmă Vasile împotriva lui Fărîmă Marc, Fărîmă Olga, Fărîmă Marcela, Fărîmă Diana și Fărîmă Lucia cu privire la evacuare împreună cu bunurile acestora din bunul imobil fără acordarea altei încăperi de locuit pentru a fi examinate într-un singur proces (f.d. 64-65).

La 23 iunie 2014, în ședința de judecată a primei instanța, Fărîmă Marc, Fărîmă Olga, Fărîmă Marcela, Fărîmă Diana și Fărîmă Lucia au concretizat cererea de chemare în judecată împotriva lui Fărîmă Vasile solicitînd constatarea dreptului lor de abitație în casa de locuit din mun. Chișinău, or. Codru, str. Sf. Vasile, 26 (f.d.107-108).

Prin hotărîrea Judecătoriei Centru mun. Chișinău din 17 iulie 2014 acțiunea lui Fărîmă Marc, Fărîmă Olga, Fărîmă Marcela, Fărîmă Diana și Fărîmă Lucia a fost admisă.

S-a constatat dreptul de abitație a lui Fărîmă Marc, Fărîmă Olga, Fărîmă Marcela, Fărîmă Diana și Fărîmă Lucia în casa de locuit din mun. Chișinău, or. Codru, str. Sf. Vasile, 26 număr cadastral 013113342501.

Acțiunea depusă de Fărîmă Vasile împotriva lui Fărîmă Marc, Fărîmă Olga, Fărîmă Marcela, Fărîmă Diana și Fărîmă Lucia cu privire la evacuare împreună cu bunurile acestora din bunul imobil fără acordarea altei încăperi de locuit a fost respinsă (f.d. 126, 128-134).

La 14 august 2014 Fărîmă Vasile a depus apel împotriva hotărîrii Judecătoriei Centru mun. Chișinău din 17 iulie 2014 (f.d. 137-139).

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 05 noiembrie 2014 apelul declarat de Fărîmă Vasile a fost respins și hotărîrea primei instanțe menținută (f. d. 150-157).

La 09 decembrie 2014 Fărîmă Vasile a declarat recurs, la 30 decembrie 2014 și 15 ianuarie 2015 cereri de recurs suplimentare împotriva deciziei instanței de apel, solicitînd admiterea recursului, casarea hotărîrilor judecătorești și emiterea unei noi hotărîri de respingere integrală a acțiunii lui Fărîmă Marc, Fărîmă Olga, Fărîmă Marcela, Fărîmă Diana și Fărîmă Lucia și admitere integrală a acțiunii depuse de el (f.d.161-164, 166-171).

În cererea de recurs suplimentară Fărîmă Vasile a solicitat emiterea unui aviz consultativ a Plenului Curții Supreme de Justiție ”Cu privire la modul de punere în aplicare a legii materiale și procedurale în astfel de litigii” (f.d. 167).

Examinînd demersul privind solicitarea Plenului Curții Supreme de Justiție de a emite aviz consultativ, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră că acesta urmează a fi respins din următoarele motive.

În conformitate cu art. 203 alin. (1) Codul de procedură civilă, cererile și demersurile participanților la proces în problema judecării pricinii se soluționează prin încheiere judecătorească, după ascultarea opiniilor celorlalți participanți la proces.

În conformitate cu art. 444 Codul de procedură civilă, recursul se examinează fără înștiințarea participanților la proces.

Așadar, prezentul demers se va examina în lipsa părților potrivit normelor de drept procedural citate.

Cerința lui Fărîmă Vasile privind solicitarea avizului consultativ a Plenului Curții Supreme de Justiție ”Cu privire la modul de punere în aplicare a legii materiale și procedurale în astfel de litigii” nu poate fi admisă din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 12² alin. (1) și (2) Codul de procedură civilă, dacă în procesul judecării pricinii într-o instanță de judecată se atestă dificultăți la aplicarea corectă a normelor de drept material sau procedural, instanța de judecată solicită Plenului Curții Supreme de Justiție, din oficiu sau la cererea participanților la proces, să emită un aviz consultativ cu privire la modul de punere în aplicare a legii. Avizul consultativ se publică pe pagina web a Curții Supreme de Justiție.

În cazul în care instanța de judecată respinge demersul participanților la proces privind solicitarea unui aviz consultativ din partea Plenului Curții Supreme de Justiție, aceasta va emite o încheiere nesusceptibilă de recurs.

Conform art. 424 alin. (1), (2), (3) și (4) Codul civil, uz este dreptul real asupra bunului altuia, în virtutea căruia uzuarul poate folosi bunul și culege fructele lui necesare pentru nevoile proprii și ale familiei sale.

Titularul dreptului de abitație are dreptul să locuiască în locuința unei alte persoane împreună cu soțul și copiii săi chiar dacă nu a fost căsătorit sau nu avea copii la data la care s-a constituit abitația.

Uzul și abitația se constituie în temeiul unui act juridic ori al legii, dispozițiile privind registrul bunurilor imobile fiind aplicabile pentru bunurile imobile.

Actul prin care este instituit uzul poate limita sau extinde dreptul de uz. Uzuarul nu poate pretinde la mai multe fructe decât la cele care se cuvin pentru nevoile proprii și ale familiei sale dacă actul nu prevede altfel.

Din sensul normei de drept citate rezultă că legiuitorul expres a prevăzut că uzul și abitația ia naștere la înscrierea în Registrul bunurilor imobile.

Neclarități la aplicarea art. 424 Codul civil referitor la dreptul de abitație nu sunt stabilite, iar în conformitate cu art. 12² alin. (1) Codul de procedură civilă, avizul consultativ se solicită doar în cazul apariției dificultăților la aplicarea corectă a normelor de drept material sau procedural.

Astfel, din considerente menționate și în conformitate art. 12² alin. (2) Codul de procedură civilă Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră necesar de a respinge demersul privind solicitarea Plenului Curții Supreme de Justiție de a emite aviz consultativ ”Cu privire la modul de punere în aplicare a legii materiale și procedurale în astfel de litigii”.

În conformitate cu art. 12² alin. (2), art.203 alin. (1) și 269-270 Codul de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e

Se respinge demersul lui Fărîmă Vasile privind solicitarea Plenului Curții Supreme de Justiție să emită aviz consultativ ”Cu privire la modul de punere în aplicare a legii materiale și procedurale în astfel de litigii”, în pricina civilă la

cererea de chemare în judecată depusă de Fărîmă Marc, Fărîmă Olga, Fărîmă Marcela, Fărîmă Diana și Fărîmă Lucia împotriva lui Fărîmă Vasile cu privire la constatarea dreptului de abitație asupra casei de locuit și la cererea de chemare în judecată depusă de Fărîmă Vasile împotriva lui Fărîmă Marc, Fărîmă Olga, Fărîmă Marcela, Fărîmă Diana și Fărîmă Lucia cu privire la evacuare împreună cu bunurile acestora din bunul imobil fără acordarea altei încăperi de locuit.

Încheierea nu este susceptibilă de recurs.

Președinte,
Judecătorul:

Nicolae Clima

Judecătorii:

Valeriu Doagă

Ala Cobăneanu

Nadejda Toma

Sveatoslav Moldovan